GAZTELANIA ETA LITERATURA ARLOAREN URTEKO PROGRAMAZIO DIDAKTIKOA

Urteko programazio didaktikoa

Ikastetxea:	Bentades Ikastetxea	Kodea:	014777	Ikasmaila:	6. maila
Etapa:	Lehen Hezkuntza	Ziklo-maila:	3. zikloa, Lehen Hezkuntzako 6. maila		
• Arloa/Gaia • Eremua • Diziplinarteko proiektua • Beste batzuk	Gaztelania eta literatura	Irakasleak:	Aritz Elorriaga.		

Programazio didaktikoaren justifikazioa

Programazioan garrantzitsuak diren erabakiak argudiatzea eta, horretarako, honako alderdi hauek kontuan hartzea: ikasleen abiapuntua, ikasgelaren testuingurua, ikastetxearen proiektuak, urteko memoriatik eratorritako hobekuntza proposamenak, etab.

Urteko programazio didaktikoa irakaskuntzako jarduera profesionalaren parte da, eta irakaskuntza- eta ikaskuntza-prozesua hobetzearekin lotuta dago. Funtsean, ikasleen beharrak eta ezaugarriak balioesten dituen helburu bat da, garatu nahi diren konpetentziak aztertzen dituena. Ondorioz, ikasleek arrakasta izateko ahalik eta itxaropen handienak garatzeko irakasle talde batean hartzen diren erabakiak zehazten dituena.

Oinarrizko irakaskuntzaren amaierako ikasleen irteera-profila da Euskadi Autonomia Autonomoko hezkuntza-sistemaren printzipioak eta helburuak zehazten dituen tresna. Profilak identifikatu eta definitzen ditu, ikasleek beren prestakuntza-ibilbidearen aldi hori amaitzean lortu nahi dituzten funtsezko konpetentzien garapen-maila, etengabeko ikaskuntza-prozesuaren zati gisa.

Irteera-profilaren abiapuntua da konpetentzia giltzarrien ikuspegi estrukturala eta funtzionala aldi berean, eta hori eskuratzea ezinbestekotzat jotzen da ikasleek beren garapen pertsonalerako, beren bizitzako esparruetako egoerak eta arazoak konpontzeko, hobetzeko aukera berriak sortzeko, bai eta haien sozializazioa garatzeko, prestakuntza-ibilbidearen jarraipena lortzeko eta gizartean eta ingurune naturalaren eta planetaren zaintzan aktiboki txertatzeko eta parte hartzeko ere. Proiektu hori ikaskuntza desberdinen elementu artikulatzailea da, eta, horri esker, aurrera eramateko aurre egin beharko dien erronkei, eta erronkei arrakastaz aurre egin ahal izango die.

Oinarrizko irakaskuntza arrakastaz gainditzen duen ikasle orok, eta, beraz, irteera-profila lortzen duenak, eskuratutako ikaskuntzak mobilizatzen jakitea bermatu nahi da, bizitzan zehar izango dituen erronka nagusiei erantzuteko. Horren barruan sartzen dira:

- Jarrera arduratsua garatzea, ingurumenaren degradazioaren kontzientzia hartuz, hura eragiten, larriagotzen edo hobetzen duten arrazoien ezagutzan oinarrituta, ikuspegi sistemiko batetik, tokikoa zein globala.
- Kontsumo arduratsuarekin lotutako alderdiak identifikatzea, norberaren eta guztion ondasunean duten eragina baloratzea, beharrak eta gehiegikeriak kritikoki epaitzea eta kontsumitzaile gisa dituen eskubideen urraketen aurrean kontrol soziala egitea.
- Bizi-ohitura osasungarriak garatzea, organismoaren funtzionamendua ulertuta eta organismoan eragina duten barneko eta kanpoko faktoreei buruzko hausnarketa kritikoa eginda, osasun publikoa sustatzeko erantzukizun pertsonala bere gain hartuta.
- Sentsibilitatea lantzea ekitaterik eza eta bazterketa egoerak atzemateko, kausa konplexuak ulertuta, enpatia- eta erruki-sentimenduak garatzeko.
- Gatazkak gizarteko bizitzaren berezko elementu gisa ulertzea, modu baketsuan konpondu beharrekoak.
- Egungo gizarteak eskaintzen dituen era guztietako aukerak modu kritikoan aztertzea eta baliatzea, bereziki kultura digitalarenak, onurak eta arriskuak ebaluatuz eta bizi-kalitate pertsonala eta kolektiboa hobetzen lagunduko duen erabilera etiko eta arduratsua eginez.
- Ziurgabetasuna, erantzun sortzaileak artikulatzeko aukera gisa onartzea, berekin ekar dezakeen antsietatea maneiatzen ikasiz.
- Gizarte ireki eta aldakorretan lankidetzan aritzea eta elkarrekin bizitzea, aniztasun pertsonala eta kulturala aberastasun-iturri gisa baloratuz eta beste hizkuntza eta kultura batzuekiko interesa agertuz.

- Proiektu kolektibo baten parte sentitzea, bai tokiko eremuan, bai esparru globalean, enpatia eta eskuzabaltasuna garatuz eta guztion onerako erabaki koherenteak bultzatuz eta hartuz.
- Bizitzan zehar ikasten jarraitzeko aukera emango dioten trebetasunak garatzea, ezagutzan konfiantza izanik, garapenaren motor gisa, eta ezagutzaren arrisku eta onuren balorazio kritikoa eginez.

Erronka horiei eta beste batzuei erantzuteko, funtsezko konpetentzien azpian dauden ezagutzak, trebetasunak eta jarrerak behar dira, eta curriculuma osatzen duten arlo, eremu eta jakintzagai guztietan lantzen dira. Horiek eskaintzen dituzten curriculum-elementuek ikasleei beren inguruan gertatzen dena ulertzen laguntzen diete, eta, horrela, egoera kritikoki baloratzeko eta behar bezala erantzuteko aukera ematen diete.

Hemen aurkezten den programazioak konpetentzia-ikuspegia du, eta bertan, erronkei aurre eginez eskuratzen dira edukiak, kontzeptuzkoak, prozedurazkoak eta jarrerazkoak. Horrek ikaskuntzak eskuratzea eta mobilizatzea eta horiek transferitzeko gaitasuna bultzatzen du, eta, horrela, ikasleen prestakuntza-bilakaeran heldutasun-maila eta kalitate handiagoko ikaskuntza garatzen da.

Hurrengoak dira eskuratu beharreko funtsezko konpetentziak:

- **Hizkuntza komunikaziorako konpetentzia:** Hizkuntza-komunikaziorako konpetentziak esan nahi du hainbat esparru eta testuingurutan modu koherente eta egokian elkarrekintzan jardutea, ahoz, idatziz, siglatuan edo multimodalean, eta hainbat komunikazio-helburuekin.
- **Konpetentzia eleaniztasuna:** Konpetentzia eleaniztunak hainbat hizkuntza, ahozkoak edo zeinuzkoak, ikasteko eta komunikatzeko modu egoki eta eraginkorrean erabiltzea eskatzen du.
- **Matematikarako konpetentzia eta zientzia, teknologia eta ingeniaritzako konpetentzia:** Matematikarako konpetentziak eta zientzia, teknologia eta ingeniaritzarako konpetentziak mundua ulertzea dakar berekin, metodo zientifikoak, pentsamendu eta irudikapen matematikoak, teknologia eta ingeniaritza-metodoak erabiliz ingurunea modu konprometituan, arduratsuan eta jasangarrian eraldatzeko.
- **Konpetentzia digitala:**Konpetentzia digitalak teknologia digitalak modu seguruan, osasungarrian, jasangarrian, kritikoan eta arduratsuan erabiltzea eskatzen du, ikasteko, lanerako eta gizartean parte hartzeko, bai eta horiekin elkarreragitea ere.

- **Konpetentzia pertsonala, soziala eta ikasten ikastekoa:** Konpetentzia pertsonalak, sozialak eta ikasten ikastekoak berekin dakar nork bere buruari buruz hausnartzeko gaitasuna, nork bere burua ezagutzeko, bere burua onartzeko eta etengabeko hazkunde pertsonala sustatzeko.
- **Herritartasunerako konpetentzia:** Herritartasunerako konpetentzia lagungarria da ikasleek herritartasun arduratsua izan dezaten eta bizitza sozial eta zibikoan bete-betean parte har dezaten, kontzeptu eta egitura sozial, ekonomiko, juridiko eta politikoen ulermenean oinarrituta.
- **Ekintzailetza konpetetzia:** Ekintzailetzarako konpetentziak aukera eta ideiekin jarduteko bizi-ikuspegia garatzea eskatzen du, beste pertsona batzuentzako baliozko emaitzak sortzeko beharrezkoak diren ezagutza espezifikoak erabiliz.
- **Kontzientzia eta adierazpide kulturaletarako konpetentzia:** Kontzientzia eta kultura adierazpenetarako konpetentziak berekin dakar ideiak eta esanahia sormenez adierazteko eta kultura desberdinetan komunikatzeko modua ulertzea eta errespetatzea.

Marko legala aldera batera utziz, eskolako testuinguruari buruz hitz egingo dugu lehenik eta behin.
Bentades Ikastetxea Mungian kokatzen den eskola bat da, Uribe Butroe eremuan zehazki. Eskola honetako familia gehienak maila sozioekonomiko ertaina dute. Era berean, datu soziolinguistikoei dagokienez, esan daiteke nahiz eta Mungia herri euskalduna izan,kalean gero eta gutxiago entzuten da euskara eta etorkin gehiago ere badaude, beraz honek eragin zuzena dauka eskolan.

Ikastetxe honetan 700 ikasle inguru ditugu haurtzaindegitik hasi eta derrigorrezko bigarren hezkuntza bukatu arte. Maila bakoitzean bi lerro daude. Ikasketak D ereduan gauzatzen dira.

Ikastetxeko baliabide materialak hurrengoak dira Lehen Hezkuntzan. Ikasle talde bakoitzak bere gela dauka eta horrez gain, musika gela, plastika gela, liburutegia, jantokia eta areto nagusia ditugu. Solairu batetik bestera igotzeko behar izatekotan igogailu bat daukagu. Beste alde batetik, heziketa fisikoa egiteko patioaz gain, eskolako sotoa eskuragarri daukagu. Hura espazio oso handia eta estalia da. Normalean heziketa fisikorako erabiltzen da, baina antzerkiak edo tailerrak egiteko ere erabilgarria izan daiteke.

Beste alde batetik, geletako baliabide materialak hurrengoak dira. Ikasgela guztietan bi arbel ditugu: klarionazkoa eta digitala. Ikasleek liburuak dituzte zenbait irakasgaietan, kasu honetan testu liburu bat erabiltzen dugu oinarri gisa. Honez gain,ikasle bakoitzak

bere ordenagailu propioa du eta baliabide digital hau aurrerago azalduko dugun bezala asko erabiliko dugu. Adibidez, ahozko aurkezpenetarako euskarriak sortzeko edota Classroom bidez eduki ezberdinetan sakontasun maila areagotzeko.

Baliabide pertsonalei dagokienez, Lehen Hezkuntzan 15 irakasle gaude, tutore eta irakasle espezifikoak gehituz. Beste alde batetik, orientazio talde bat ere dugu eta bertan 6 espezialista daude eskolako orientatzaileaz gaiz.

Aipatzekoa da ere, eskolako egunerokotasuna posible egiteko, irakasleak ez diren beste profesional batzuk ere eskolan daude. Adibidez: jantokiko langileak, eskolako atezainak, idazkariak, zuzendariak, eta abar.

Eskolan mailan hainbat proiektu eramaten dira aurrera. Badira proiektu batzuk osokorrak direnak eta beste batzuk gauzatzen ez ditugunak. Beraz, hurrengo lerroetan 6. mailako ikasleek parte hartzen duten proiektuak izendatuko dira:

- Agenda 30.
- Euskera eta normalkuntza
- Hizkuntza hirueleduna
- Bizikidetza
- IKT eta metodologia berriak
- Hezkidetza

Pasaden kurtsoko urteko memorian argitaratu zen bezala, hurrengoak dira etapa moduan ikasturte honetara begira planteatu genituen hobekuntzak:

- Metodologiari dagokionez, berrikuntzak sartzen jarraitu nahi dugu eta hasitako hobekuntza bidearekin jarraituko da.
- Euskerarekin lotuta gabezia ugari identifikatu ditugu eta hauei erantzuteko metodologia aldaketa bat proposatu da. Kurtso honetan zehar, irakasleok sortuko dugu materiala ziklo bakoitzari egokituta. Era horretan, ikasleak modu dinamiko eta erakargarrian hizkuntza bereganatu dezaten.

Programazio honen kalitatea, gauzatzea eta emaitza bermatzeko, ezinbestekoa da izaera hezitzaile eta hezigarri izatea. Gure ikasleak

etorkizuneko errealak ezarri behar ditugu. Horretarako irakasgai honen gidariak diren irakasleak bildu dira eta haien ikasleen errealitatera moldatu.

Kurtso honetan, beste guztietan bezala bi lerro ditugu. Gela batean 26 ikasle daude eta bestean 25. Ikasle gehienak testuinguru euskaldun batean hasiak dira, atzerritar bi ditugugela bien artean. Horietariko bat orain dela 5 urte hasi zen eskolan, beraz hizkuntzan zailtasunak eduki arren, oinarrizkoa menperatzen du. Beste ikasle atzerritarra pasaden kurtsoan etorri zen eta beraz, oinarrizkoa oraindik ez du menperatzen.

Beste alde batetik, premia bereziko 7 ikasle ditugu gela bien artean banatuta. Hauek J.P.P.a (jarduera plan pertsonalizatua) dute eta moldaketak egiten zaizkie, bakoitzari bere beharrizanetara. Hala ere, ikasle hauek orientazio departamentuko irakasleengatik ere laguntza jasotzen dute gela barnean, haien ikaskuntza prozesuan laguntzeko.

Gure helburua ikasleek era dinamiko batean oinarritzko jakintzak eta konpetentziak lantzea da pertsona arduratsu, autonomo, sortzaile eta kritikoak bihurtzeko. Bide hori jarraitu ahal izateko programazio hau haien beharrizanetara moldatuta dago.

Curriculum-plangintza				
Ikaskuntza egoeren izenburua (IkE)	**Arloak, gaiak, eremua**	**Konpetentzia espezifikoak** 1. ERANSKINEAN azalduta daude	**Ebaluazio-irizpideak** 2. ERANSKINEAN azalduta daude	**Oinarrizko ezagutzak** 3. ERANSKINEAN azalduta daude
LEHENENGO HIRUHILEKOA				
Idatzizko eta entzutezko testuak ulertzen	Gaztelania eta literatura	**1** HKK1, HKK5, KE2, KE3, HK1, HK2, HK3, KAKK1, KAKK3	1.2 1.3	**A. Hizkuntzak eta beren hizkuntzak. Eleaniztasuna.** A.2 A.6 **B. Komunikazioa** B.1.4 B.2.4 B.2.6 B.5.3 **C. Literatura- hezkuntza** C.1
		2 HKK2, KE2, STEM4, KD1, KD3, KPSII3, HK3	2.1	
		4 HKK2, HKK3, HKK4, HKK5, KE2, STEM4, KD1, KPSII4, KPSII5	4.1 4.2	
		6 HKK3, KD1, KD2, KD3, KD4, KPSII5, HK2, EK3	6.3	
		8	8.1	

		HKK1, HKK2, HKK4, KD2, KD3, KPSII1, KPSII5, KAKK1, KAKK2, KAKK3, KAKK4	8.3	C.2 C.3 **D. Hizkuntzari eta haren erabilerari buruzko hausnarketa, ahozko edo idatzizko testuak edo testu multimodalak sortzeko eta ulertzeko proposamenen esparruan** D.3
Idatzizko adierazmena	Gaztelania eta literatura	**5** HKK1, HKK3, HKK4, HKK5, KE2, STEM4, KD2, KD3, KPSII4, KPSII5, HK2	5.1 5.2	**A. Hizkuntzak eta beren hizkuntzak. Eleaniztasuna.** A.2 A.7 **B. Komunikazioa** B.1.1 B.1.4 B.3.1 B.3.2 B.3.3 B.3.5 B.5.3
		6 HKK3, KD1, KD2, KD3, KD4, KPSII5, HK2, EK3	6.1	
		9 HKK1, HKK2, KE2, STEM2, KD2, KPSII5	9.2	
		10 HKK1, HKK5, KE3, KD2, KD3, KPSII1, KPSII3, HK1, HK2, HK3	10.1	

				C. Literatura- hezkuntza C.1 **D. Hizkuntzari eta haren erabilerari buruzko hausnarketa, ahozko edo idatzizko testuak edo testu multimodalak sortzeko eta ulertzeko proposamenen esparruan** D.3
Ahozko adierazmena	Gaztelania eta literatura	**1** HKK1, HKK5, KE2, KE3, HK1, HK2, HK3, KAKK1, KAKK3	1.1 1.3	**A. Hizkuntzak eta beren hizkuntzak. Eleaniztasuna.** A.1 A.2 A.6 A.7 **B. Komunikazioa** B.1.1 B.1.2 B.1.4 B.1.5 B.2.1 B.2.2 B.2.3 B.2.6 B.3.1
		2 HKK2, KE2, STEM4, KD1, KD3, KPSII3, HK3	2.1	
		3 HKK1, HKK, HKK5, KE2, STEM4, KD2, KD3, KPSII1, HK2, HK3, EK1	3.1 3.2	
		6 HKK3, KD1, KD2, KD3, KD4, KPSII5, HK2, EK3	6.1 6.2 6.4	
		9 HKK1, HKK2, KE2, STEM2, KD2, KPSII5	9.2	
		10	10.1	

		HKK1, HKK5, KE3, KD2, KD3, KPSII1, KPSII3, HK1, HK2, HK3	10.2	B.3.2 B.3.3 B.5.1 B.5.2 B.5.3 B.5.5
Irakurketa	Gaztelania eta literatura	**7** HKK1, HKK2, HKK4, KD1, KD3, KPSII1, KAKK1, KAKK2, KAKK3	7.1 7.2	**A. Hizkuntzak eta beren hizkuntzak. Eleaniztasuna.** A.2 A.5 A.6 **B. Komunikazioa** B.1.4 B.1.5 B.3.1 B.3.2 B.3.3 B.3.5 **C. Literatura- hezkuntza** C.2
		8 HKK1, HKK2, HKK4, KD2, KD3, KPSII1, KPSII5, KAKK1, KAKK2, KAKK3, KAKK4	8.1 8.2	
Frogak	Gaztelania eta literatura	**4** HKK2, HKK3, HKK4, HKK5, KE2, STEM4, KD1, KPSII4, KPSII5	4.1 4.2	**A. Hizkuntzak eta beren hizkuntzak. Eleaniztasuna.** A.2

		5 HKK1, HKK3, HKK4, HKK5, KE2, STEM4, KD2, KD3, KPSII4, KPSII5, HK2	5.1	A.7 **B. Komunikazioa** B.1.2 B.1.3 B.1.4 B.2.4 B.4.1 B.5.3 B.5.4 **D. Hizkuntzari eta haren erabilerari buruzko hausnarketa, ahozko edo idatzizko testuak edo testu multimodalak sortzeko eta ulertzeko proposamenen esparruan** D.3 D.5
		9 HKK1, HKK2, KE2, STEM2, KD2, KPSII5	9.1	
		10 HKK1, HKK5, KE3, KD2, KD3, KPSII1, KPSII3, HK1, HK2, HK3	10.1	
BIGARREN HIRUHILEKOA				
Idatzizko eta entzutezko	Gaztelania eta literatura	**1**	1.1	**A. Hizkuntzak eta beren**

		HKK1, HKK5, KE2, KE3, HK1, HK2, HK3, KAKK1, KAKK3	1.2 1.3	**hizkuntzak. Eleaniztasuna.** A.2 A.6 **B. Komunikazioa** B.1.4 B.2.4 B.2.6 B.5.3
		2 HKK2, KE2, STEM4, KD1, KD3, KPSII3, HK3	2.1	
testuak ulertzen		**4** HKK2, HKK3, HKK4, HKK5, KE2, STEM4, KD1, KPSII4, KPSII5	4.1 4.2	
		6 HKK3, KD1, KD2, KD3, KD4, KPSII5, HK2, EK3	6.2 6.3	**C. Literatura- hezkuntza** C.1 C.2 C.3
		8 HKK1, HKK2, HKK4, KD2, KD3, KPSII1, KPSII5, KAKK1, KAKK2, KAKK3, KAKK4	8.1 8.3	**D. Hizkuntzari eta haren erabilerari buruzko hausnarketa, ahozko edo idatzizko testuak edo testu multimodalak sortzeko eta ulertzeko proposamenen esparruan** D.3
Idatzizko adierazmena	Gaztelania eta literatura	**5** HKK1, HKK3, HKK4, HKK5, KE2, STEM4, KD2, KD3, KPSII4, KPSII5, HK2	5.1 5.2	**A. Hizkuntzak eta beren hizkuntzak. Eleaniztasuna.** A.2

		6 HKK3, KD1, KD2, KD3, KD4, KPSII5, HK2, EK3	6.1 6.2	A.7 **B. Komunikazioa** B.1.1 B.1.4 B.3.1 B.3.2 B.3.3 B.3.5 B.4.5 B.5.3 B.5.7 **C. Literatura- hezkuntza** C.1 **D. Hizkuntzari eta haren erabilerari buruzko hausnarketa, ahozko edo idatzizko testuak edo testu multimodalak sortzeko eta ulertzeko proposamenen esparruan** D.3
		9 HKK1, HKK2, KE2, STEM2, KD2, KPSII5	9.2 9.3	
		10 HKK1, HKK5, KE3, KD2, KD3, KPSII1, KPSII3, HK1, HK2, HK3	10.1	
Ahozko adierazmena	Gaztelania eta literatura	**1** HKK1, HKK5, KE2, KE3, HK1, HK2, HK3, KAKK1,	1.1 1.2	**A. Hizkuntzak eta beren hizkuntzak. Eleaniztasuna.**

		KAKK3		A.1 A.2 A.6 A.7 **B. Komunikazioa** B.1.1 B.1.2 B.1.4 B.1.5 B.2.1 B.2.2 B.2.3 B.2.5 B.2.6 B.3.1 B.3.2 B.3.3 B.5.1 B.5.2 B.5.3 B.5.5
		2 HKK2, KE2, STEM4, KD1, KD3, KPSII3, HK3	2.1	
		3 HKK1, HKK, HKK5, KE2, STEM4, KD2, KD3, KPSII1, HK2, HK3, EK1	3.1 3.2	
		6 HKK3, KD1, KD2, KD3, KD4, KPSII5, HK2, EK3	6.1 6.3 6.4	
		9 HKK1, HKK2, KE2, STEM2, KD2, KPSII5	9.2	
		10 HKK1, HKK5, KE3, KD2, KD3, KPSII1, KPSII3, HK1, HK2, HK3	10.1 10.2	
Irakurketa	Gaztelania eta literatura	**7** HKK1, HKK2, HKK4, KD1, KD3, KPSII1, KAKK1, KAKK2, KAKK3	7.1 7.2 7.3	**A. Hizkuntzak eta beren hizkuntzak. Eleaniztasuna.** A.2

		8 HKK1, HKK2, HKK4, KD2, KD3, KPSII1, KPSII5, KAKK1, KAKK2, KAKK3, KAKK4	8.1 8.2	A.5 A.6 **B. Komunikazioa** B.1.4 B.1.5 B.3.1 B.3.2 B.3.3 B.3.5 **C. Literatura- hezkuntza** C.2
Frogak	Gaztelania eta literatura	**4** HKK2, HKK3, HKK4, HKK5, KE2, STEM4, KD1, KPSII4, KPSII5	4.1 4.2	**A. Hizkuntzak eta beren hizkuntzak. Eleaniztasuna.** A.2 A.7 **B. Komunikazioa** B.1.2 B.1.3 B.1.4 B.2.4 B.4.1 B.5.3 B.5.4 **D. Hizkuntzari eta haren**
		5 HKK1, HKK3, HKK4, HKK5, KE2, STEM4, KD2, KD3, KPSII4, KPSII5, HK2	5.1	
		9 HKK1, HKK2, KE2, STEM2, KD2, KPSII5	9.1 9.2	
		10 HKK1, HKK5, KE3, KD2, KD3, KPSII1, KPSII3, HK1, HK2, HK3	10.1	

				erabilerari buruzko hausnarketa, ahozko edo idatzizko testuak edo testu multimodalak sortzeko eta ulertzeko proposamenen esparruan D.3 D.5
HIRUGARREN HIRUHILEKOA				
Idatzizko eta entzutezko testuak ulertzen	Gaztelania eta literatura	**1** HKK1, HKK5, KE2, KE3, HK1, HK2, HK3, KAKK1, KAKK3	1.1 1.2 1.3	**A. Hizkuntzak eta beren hizkuntzak. Eleaniztasuna.** A.2 A.6 **B. Komunikazioa** B.1.4 B.2.4 B.2.6 B.5.3 **C. Literatura- hezkuntza** C.1 C.2 C.3 C.4 **D. Hizkuntzari eta haren erabilerari buruzko hausnarketa,**
		2 HKK2, KE2, STEM4, KD1, KD3, KPSII3, HK3	2.1	
		4 HKK2, HKK3, HKK4, HKK5, KE2, STEM4, KD1, KPSII4, KPSII5	4.1 4.2	
		6 HKK3, KD1, KD2, KD3, KD4, KPSII5, HK2, EK3	6.2 6.3	
		8 HKK1, HKK2, HKK4, KD2, KD3, KPSII1, KPSII5, KAKK1, KAKK2, KAKK3, KAKK4	8.1 8.3	

				ahozko edo idatzizko testuak edo testu multimodalak sortzeko eta ulertzeko proposamenen esparruan D.3
Idatzizko adierazmena	Gaztelania eta literatura	**5** HKK1, HKK3, HKK4, HKK5, KE2, STEM4, KD2, KD3, KPSII4, KPSII5, HK2	5.1 5.2	**A. Hizkuntzak eta beren hizkuntzak. Eleaniztasuna.** A.2 A.7 **B. Komunikazioa** B.1.1 B.1.4 B.3.1 B.3.2 B.3.3 B.3.5 B.4.5 B.5.3 **C. Literatura- hezkuntza** C.1 **D. Hizkuntzari eta haren erabilerari buruzko hausnarketa, ahozko edo idatzizko testuak edo**
		6 HKK3, KD1, KD2, KD3, KD4, KPSII5, HK2, EK3	6.1 6.2	
		9 HKK1, HKK2, KE2, STEM2, KD2, KPSII5	9.2	
		10 HKK1, HKK5, KE3, KD2, KD3, KPSII1, KPSII3, HK1, HK2, HK3	10.1	

				testu multimodalak sortzeko eta ulertzeko proposamenen esparruan D.3
Ahozko adierazmena	Gaztelania eta literatura	**1** HKK1, HKK5, KE2, KE3, HK1, HK2, HK3, KAKK1, KAKK3	1.1 1.2	**A. Hizkuntzak eta beren hizkuntzak. Eleaniztasuna.** A.1 A.2 A.6 A.7 **B. Komunikazioa** B.1.1 B.1.2 B.1.4 B.1.5 B.2.1 B.2.2 B.2.3 B.2.5 B.2.6 B.3.1 B.3.2 B.3.3 B.5.1
		2 HKK2, KE2, STEM4, KD1, KD3, KPSII3, HK3	2.1	
		3 HKK1, HKK, HKK5, KE2, STEM4, KD2, KD3, KPSII1, HK2, HK3, EK1	3.1 3.2	
		6 HKK3, KD1, KD2, KD3, KD4, KPSII5, HK2, EK3	6.1 6.3 6.4	
		9 HKK1, HKK2, KE2, STEM2, KD2, KPSII5	9.2	
		10 HKK1, HKK5, KE3, KD2, KD3, KPSII1, KPSII3, HK1, HK2, HK3	10.1 10.2	

				B.5.2 B.5.3 B.5.5
Irakurketa	Gaztelania eta literatura	**7** HKK1, HKK2, HKK4, KD1, KD3, KPSII1, KAKK1, KAKK2, KAKK3	7.1 7.2 7.3	**A. Hizkuntzak eta beren hizkuntzak. Eleaniztasuna.** A.2 A.5 A.6 **B. Komunikazioa** B.1.4 B.1.5 B.3.1 B.3.2 B.3.3 B.3.4 **C. Literatura- hezkuntza** C.2
		8 HKK1, HKK2, HKK4, KD2, KD3, KPSII1, KPSII5, KAKK1, KAKK2, KAKK3, KAKK4	8.1 8.2	
Frogak	Gaztelania eta literatura	**4** HKK2, HKK3, HKK4, HKK5, KE2, STEM4, KD1, KPSII4, KPSII5	4.1 4.2	**A. Hizkuntzak eta beren hizkuntzak. Eleaniztasuna.** A.2 A.7 **B. Komunikazioa**
		5 HKK1, HKK3, HKK4, HKK5, KE2, STEM4, KD2,	5.1	

		KD3, KPSII4, KPSII5, HK2		B.1.2 B.1.3 B.1.4 B.2.4 B.4.1 B.5.3 B.5.4 **D. Hizkuntzari eta haren erabilerari buruzko hausnarketa, ahozko edo idatzizko testuak edo testu multimodalak sortzeko eta ulertzeko proposamenen esparruan** D.3 D.5
		9 HKK1, HKK2, KE2, STEM2, KD2, KPSII5	9.1 9.2	
		10 HKK1, HKK5, KE3, KD2, KD3, KPSII1, KPSII3, HK1, HK2, HK3	10.1	

Erabaki metodologikoak

Estrategiak eta metodoak, hizkuntzen tratamendua, IDU, ikasleen eta irakasleen antolamendua, espazioen eta baliabideen erabilera, anistazunari erantzuna, etab.

A. Jarraibide metodologikoak:

A.1. Eredu metodologikoak: Irakasgai honetako metodologia liburu baten erabileran oinarritzen da. Bertan, gaztelaniarekin lotutako alor ezberdinak lantzen direlarik. Liburuaz gain, garrantzi handia ematen zaio ahozko adierazmenari eta jende aurreko aurkezpenei. Hori dela eta, ikasleek hiruhilekoan behin gutxienez, ahozko aurkezpen bat prestatu eta aurkeztu beharko dute.

A.2. Multzokatzeak: Multzokatzeak malguak izango dira, beharrizanen arabera talde txiki heterogeneak antolatuko dira. Horrela, elkarlana sustatzeko, talde lanetan rol ezberdinak erabiltzera ohitu daitezen, komunikazio trebetasunak garatzeko eta talde-lanean aniztasuna errespetatzeko gaitasuna garatuko dituzte.
Aipatu beharra dago irakasgai askotan talde lanean aritzen direne, batzuetan bakarka lan eggin behar dutela deritzogu. Horrela, erronka, zalantza zein oztopo ezberdinak gainditzeko estrategiak garatzeko aukera izango dute.

A.3. Espazioak: Ikasketa-espazio nagusia ikasgela izango da. Hala ere, ahozko aurkezpenak egiteko posible da areto nagusia erabiltzea.

A.4. Baliabideak: Baliabide desberdinak erabiliko dira, besteak beste:

- Material multimedia eta interaktiboa (Classroom, aurkezpenak, bideoak, aplikazioak eta jolas intertaktiboak).
- Inprimatutako baliabideak (sakontze fitxak)
- Kanpo materialak, hala nola behaketa zuzenerako beste material batzuk.

B. Aniztasunari arreta:

Ikasleen aniztasunari erantzuteko, edukia eta jarduerak egokituko dira, ikasle bakoitzak bere ikaskuntza-erritmoaren eta premien arabera helburuak lor ditzan. Dibertsifikazio estrategiak erabiliko dira, hala nola laguntza-materialak, ikusizko laguntzak eta azalpen egokituak. Egia bada ere talde-lanak izango direla gure oinarri, gelan landutakoa modu bisual eta argian eskuragai izan dezaten, mapa kontzeptualak banatuko zaizkie ikasle guztiei. Hauek ere baliagarrik izango dira etxean gelan landutako birpasatu ahal izateko. Halaber, aurrerapen azkarra duten ikasleei jarduerak zabaltzeko aukera eskainiko zaie. Aniztasunari arreta horretan ikasle guztiek ekarpena egin dezakete, beren gaitasunen arabera.

Curriculum-a hasiera batetik egokitua egon behar da ikasleetara eta ez alderantziz. Horrela, curriculum pertsonalizatu eta praktikoagoa lortuz, non ikasle guztien beharrak erantzuten eta asetzen diren. Beraz, hori lortzeko Ikaskuntzaren Diseinu Unibertsala-ren (IDU) 3 printzipioak martxan jarri behar dira.

I. printzipioa: Ikasleei erraminta eta bide desberdinak emango zaizkie autonomiaz informazioa eta oinarrizko jakintzak eraikitzeko.

II. printzipioa: ikasleek ikasitakoa era desberdinetan adierazi ahalko dute: idatziz, ahoz eta abar. Bakoitzaren beharrizanetara moldatuko gara eta baita ebaluazioaren zein momentutan gauden.

III. printzipioa: ikasleei erronka ezberdinak aurkeztuko zaizkie era desberdinetan parte hartu ahal izateko eta era horretan ikasle guztiak ikaskuntza prozesuan konprometitu eta motibatu daitezke era desberdinetan.

C. Ebaluazioa :

Ebaluazioa jarraia izango da, eta honela burutuko da:

- Behaketa zuzena, jarduera eta proiektuetan ikasleek duten errendimendua neurtzeko.
- Ebaluazio errubrikak erabiltzea, konpetentzia zehatz eta jarrerazkoak baloratzeko (erantzukizuna, ingurunea errespetatzea eta elkarlana).
- Koebaluazioa, ikasleek beren lorpenak eta zailtasunak hausnartzen dituztenean, beren ikaskuntza-prozesuaren gaineko kontzientzia sustatzeko.

Gainera, ebaluazioaren barne dira ebaluazio kualitatibo eta kuantitaboak, edukien ulermena eta konpetentzien garapena neurtzeko.

D. Errefortzurako estrategiak eta berreskurapen-planak:

Konpetentzien ulermenean eta garapenean zailtasunak dituzten ikasleei laguntza eskainiko zaie:

- Banakako indartze-jarduerak eta talde txikietan.
- Tutoretza pertsonalizatuak eskaintzea, oinarrizko kontzeptuak berrikusteko.

Ebaluazio-erabakiak, ebaluaziotik ateratako ondorioak eta kalifikazio-irizpideak	
Ebaluazioa • Helburua (formatiboa, akreditatzailea) • Finkatutako denborak (hasieran, prozesuan zehar, amaieran)	• Helburua ebaluazio formatiboa izatea da. ○ Ebauazio hezitzailea: ■ Ikaskuntza- irakaskuntza prozesuan zehar. ■ Informazio bilketa jarraia. ■ Ikaskuntza- irakaskuntza gidatzeko eta ikasleen jarduna hobetzeko erabiliko da.

• Ebaluatzeko teknikak, tresnak eta erramintak • Eragileak (autoebaluatzea, elkarri ebaluatzea eta heteroebaluatzea)	○ Ebaluazio hezigarria: ikasleek bideratua. • Finkatutako denborak: ebaluazioa prozesuaren hasieran, prozesuan zehar eta amaieran izango da. • Ebaluatzeko teknikak: ○ Banakako eta taldeko jarduerak. ○ Frogak • Eragileak: ○ Autoebaluazioak. ○ Koebaluazioak.
Ebaluazioaren ondorioak: • Kalifikazioa	Ikasle baten ikaskuntzari buruzko ebidentzia asko eta anitzak eskuratu eta gero, ebaluaziotik eratortzen den kalifikazioa lortuko dugu. Konpetentzia espezifikoak oinarri hartuta egingo da eta hauen zehaztapen maila lorpen adierazleak izango dira. Ebaluaketa bakoitzaren amaieran boletin bate jasoko dute familiek. Boletin honetan irakasgai honetako konpetentzia espezifikoetan lortutako maila agertuko da: maila aurreratua, maila ertaina edo hasierako maila; kolorez adierazita. Honez gain, kurtso bukaeran eta Hezkuntza sailak ezarrita notak era kualitatibo baten jarri behar ditugu Hezkuntzako plataforman.
Kalifikazio-irizpideak Ikastetxearen autonomiaren baitan, curriculumaren hainbat erabaki	Azken kalifikazioa konpetentzia espezifikoen ponderazioarekin lortuko da. Ondoren adierazten den konpetentzia espezifikoen ponderazioa hartuko da kontuan. ** Konpetentzia espezifiko guztien ponderazia ez da zertan berdina izan.*

curricular hartuko dira, hala nola:

- Ikas-maila bakoitzerako lorpen-mailak erabakitzea
- Ebaluazio irizpideen jardun maila adostea.
- Gaitasunen garapen-maila adostea
- Berariazko gaitasunen ponderazioa,
- ebaluazio-irizpideak... definitzea)

ZER	PORTZENTAIAK	KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK
1. HIRUHILEKOA		
Idatzizko eta entzutezko testuak ulertzen	%20	1, 2, 4, 6, 8
Idatzizko adierazmena	%20	5, 6, 9, 10
Ahozko adierazmena - Ahozko aurkezpenak - Egunerokotasunean egindako hiizkuntzaren erabilera	%20	1, 2, 3, 6, 9, 10
Irakurketa	%10	7, 8
Frogak	%30	4, 5, 9, 10
2. HIRUHILEKOA		
Idatzizko eta entzutezko testuak ulertzen	%20	1, 2, 4, 6, 8
Idatzizko adierazmena	%20	5, 6, 9, 10
Ahozko adierazmena - Ahozko aurkezpenak - Egunerokotasunean egindako hiizkuntzaren erabilera	%20	1, 2, 3, 6, 9, 10
Irakurketa	%10	7, 8
Frogak	%30	4, 5, 9, 10
3. HIRUHILEKOA		
Idatzizko eta entzutezko testuak ulertzen	%20	1, 2, 4, 6, 8

	Idatzizko adierazmena	%20	5, 6, 9, 10
	Ahozko adierazmena - Ahozko aurkezpenak - Egunerokotasunean egindako hiizkuntzaren erabilera	%20	1, 2, 3, 6, 9, 10
	Irakurketa	%10	7, 8
	Frogak	%30	4, 5, 9, 10

1. ERANSKINA: KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK

1. EAEko eta inguruko eleaniztasuna eta kultura-aniztasuna aitortzea eta baloratzea, ikasleen eta haien inguruko hizkuntzen identifikaziotik eta interrelaziotik abiatuta, betiere hizkuntza-estereotipoak eta -aurreiritziak baztertzeko, hizkuntza guztiekiko jarrera positiboa eta errespetuzkoa izateko eta euskararen ohiko erabilerarekiko portaera asertiboak sustatzeko.

2. Ahozko testuak eta testu multimodalak ulertzea eta interpretatzea, zentzu orokorra eta informaziorik garrantzitsuena identifikatuz eta alderdi formalak eta oinarrizko edukiko alderdiak baloratuz, ezagutza eraikitzeko eta komunikazio-premiei erantzuteko.

3. Ahozko testuak eta testu multimodalak koherentziaz, argitasunez eta erregistro egokiz sortzea, ideiak, sentimenduak eta kontzeptuak adierazteko; ezagutza eraikitzea; lotura pertsonalak ezartzea; eta askotariko ahozko elkarrekintzetan autonomiaz eta jarrera kooperatibo eta enpatikoz parte hartzea.

4. Testu idatzi eta multimodalak ulertzea eta interpretatzea, testu horien zentzu globala, ideia nagusiak eta informazio esplizitua hartuz, eta alderdi formalei eta edukiei buruzko oinarrizko gogoeta eginez, ezagutza eskuratzeko eta eraikitzeko eta askotariko komunikazio-beharrei eta -interesei erantzuteko.

5. Testu idatzi eta multimodalak zuzentasun gramatikalez eta ortografikoz sortzea, edukiak zuzen sekuentziatuz eta plangintzarako, idazketarako, berrikuspenerako eta ediziorako oinarrizko estrategiak aplikatuz, ezagutza eraikitzeko eta komunikazio-eskaera zehatzei erantzuteko.

6. Bi iturritatik edo gehiagotik datorren informazioa modu planifikatuan bilatzea, hautatzea eta egiaztatzea, informazioaren fidagarritasuna ebaluatuz eta manipulatzeko eta desinformatzeko arriskuak ezagutuz, ezagutza eraldatzeko eta modu sortzailean jakinarazteko, ikuspuntu pertsonaletik eta jabetza intelektuala errespetatuz.

7. Gustuen eta interesen arabera aukeratutako askotariko obrak autonomiaz irakurtzea, irakurketaesperientziak partekatuz, irakurle-nortasuna eraikitzen hasteko, irakurzaletasuna plazer-iturri gisa sustatzeko eta irakurketaren gizarte- eta kultura-dimentsioaz gozatzeko.

8. Ikaslearen garapenerako egokiak diren literatura-obrak edo horien zatiak irakurtzea, interpretatzea eta aztertzea, haien arteko erlazioak ezarriz eta literatura-generoa eta haren oinarrizko konbentzioak identifikatuz, literatura arte-adierazpen gisa ezagutzen hasteko eta plazer- eta ezagutza-iturri gisa eta literatura-asmoko testuak sortzeko inspirazio-iturri gisa ezagutzen hasteko.

9. Hizkuntzari buruz gogoeta egitea, testuinguru esanguratsuetako testuak sortzeko eta ulertzeko prozesuetatik abiatuta eta oinarrizko terminologia egokia erabiliz, ikasleak hizkuntzako eta hizkuntza arteko kontzientzia garatzen hasteko eta ahozko eta idatzizko produkzioaren eta ulermenaren trebetasunak hobetzeko.

10. Norberaren komunikazio-praktikak bizikidetza demokratikoaren zerbitzura jartzea, hizkuntza ezdiskriminatzailea eta inklusiboa erabiliz eta hitzaren bidez botere-abusuak atzemanez eta baztertuz, hizkuntzaren erabilera eraginkorra eta etikoa bultzatzeko.

2. ERANSKINA: EBALUAZIO IRIZPIDEAK

1. KONPETENTZIA

1.1 Hizkuntzak eta dialektoak (zeinu-hizkuntzak barne) baloratzea eta errespetatzea, haien ingurune geografikoaren ezaugarri nagusiak identifikatuz, baita ikasleen ama- hizkuntzen eta -dialektoen ezaugarri batzuk ere.

1.2 Ohiko hizkuntza-aurreiritziak, -diskriminazioak eta -estereotipoak hautematea eta arbuiatzea, gero eta autonomia handiagoz eta hurbileko testuinguruetan (digitala barne), munduko hizkuntza-dibertsitatea kultura-aberastasunaren iturri gisa baloratuz.

1.3 Hizkuntzen funtzionamenduaz jabetzea —laguntzarekin eta hizkuntzak behatzetik eta alderatzetik abiatuta—, eta hizkuntzen ikaskuntzak haien hizkuntza-gaitasunaren garapenari egiten dion ekarpena baloratzea.

2. KONPETENTZIA

2.1 Zailtasun handiagoko ahozko testuen eta testu multimodalen zentzua ulertzea, ideia nagusiak eta mezu esplizituak eta inplizituak ezagutuz, eta edukia eta hitzezkoak ez diren elementuak modu kritikoan baloratuz, baita, laguntzarekin, oinarrizko elementu formal batzuk ere.

3. KONPETENTZIA

3.1 Ahozko testu eta testu multimodal koherenteak autonomiaz, koherentziaz eta nolabaiteko arintasunez sortzea, testuinguru formal sinpleetan eta hitzezko eta ez-hitzezko oinarrizko baliabideak erabiliz.

3.2 Bat-bateko edo araututako ahozko elkarrekintzetan parte hartzea, hizkuntza-kortesiaren arauak errespetatuz eta entzute aktiboko, kooperazioko eta elkarrizketa-enpatiako estrategiak garatuz.

4. KONPETENTZIA

4.1 Zenbait xederi eta interesi erantzuten dioten testu idatzi eta multimodal errazak isilik eta ozenki irakurtzea, zentzu orokorra eta informazio garrantzitsua identifikatuz, zuzeneko inferentziak laguntzarekin eginez eta hitzez hitzeko interpretazioa gaindituz.

4.2 Testu idatzi eta multimodalen edukia eta oinarrizko alderdi formalak eta ez-hitzezkoak laguntzarekin aztertzea, testu horien edukia eta egitura baloratuz eta testu horien kalitatea, fidagarritasuna eta egokitasuna ebaluatuz, irakurketa-xedearen arabera.

5. KONPETENTZIA

5.1 Nolabaiteko zailtasuna duten testu idatzi eta multimodalak zenbait euskarritan sortzea, komunikazio-eskarietarako diskurtso-eredurik egokiena aukeratuz, edukiaren koherentziari eutsiz eta landutako zuzentasun gramatikal eta ortografikoko irizpideak errespetatuz, baita testu Idatzi bat sortzeko faseak ere.

5.2 Modu indibidualean edo kolektiboan sortutako testu idatzien eta multimodalen autoebaluazio- eta koebaluazio-prozesuetan modu aktiboan parte hartzea, zailtasunak eta norberaren mugak identifikatuz, horiek gainditzeko laguntza bilatuz, eta errorea ikaskuntza-prozesuaren parte gisa baloratuz.

6. KONPETENTZIA

6.1 Bi iturritako edo gehiagoko informazioa bilatzeko, hautatzeko, egiaztatzeko eta antolatzeko oinarrizko estrategiak modu planifikatuan eta gero eta autonomia handiagoz erabiltzea, fidagarritasuna ebaluatuz eta manipulazio- eta desinformazio-arriskuak ezagutuz.

6.2 Lortutako informazioa norberaren eskemetan sormenez irudikatzea, iturriak aipatuz, baita ingurune digitaletatik datorrena ere.

6.3 Interes pertsonal, akademiko edo ekosozialeko gairen bati buruz banaka edo taldean eta gero eta autonomia handiagoz egindako ikerketa-prozesu erraz baten emaitzak jakinaraztea, tresna analogiko eta digitalak erabiliz, erabilitako iturriak aipatuz eta jabetza intelektuala errespetatuz.

6.4 Teknologia digitalen erabilera kritiko, seguru, iraunkor eta osasungarriko ohiturak gero eta autonomia handiagoz hartzea, informazioaren bilaketari eta komunikazioari dagokienez.

7. KONPETENTZIA

7.1 Beren gustuei eta interesei egokitutako eta beren irizpidearen arabera hautatutako zenbait autoreren testuak modu autonomoan irakurtzea, irakurle-nortasuna eraikitzeko bidean aurrera eginez.

7.2 Askotariko euskarritako eta ingurune digitaletako irakurketaren esperientzia partekatzea, eskola- edo gizarte-esparruko irakurketa-komunitateetan parte hartuz.

7.3 Irakurketa norberaren ezagutza- eta garapen-iturri gisa baloratzea, irakurritakoa inguruko errealitatearekin —eremu publikoa/soziala zein eremu pertsonala— gero eta autonomia handiagoz erlazionatuz.

8. KONPETENTZIA

8.1 Beren adinerako egokiak diren literatura unibertsaleko autoreren testuak gero eta autonomia handiagoz entzutea eta irakurtzea, testuak gaien arabera eta literatura-generoaren funtsezko alderdien arabera erlazionatuz eta bestelako adierazpen artistiko edo kulturalekin erlazionatuz, baloratuz eta interpretatuz.

8.2 Testu errazak, indibidualak edo kolektiboak, gero eta autonomia handiagoz eta literatura-asmoz sortzea, eredu jakin batzuk sormenez eta zenbait euskarritan birlanduz eta beste arte-hizkuntza batzuekin osatuz.

8.3 Literatura asmoko testuen irakurketak eta produkzioak ongizate emozionalari egiten dion ekarpena baloratzea, irakurritakoa eta idatzitakoa norberaren eta besteen sentimenduen adierazpenarekin eta kudeaketarekin erlazionatuz.

9. KONPETENTZIA

9.1 Hizkuntzaren funtzionamenduaren oinarrizko alderdiei buruzko orokortasunak laguntzarekin formulatzea, hipotesiak eginez eta kontraadibideak bilatuz, betiere hitzak, esakuneak eta testuak behatu, konparatu eta manipulatzetik abiatuta.

9.2 Norberaren eta besteen testuak gero eta autonomia handiagoz berrikustea eta hobetzea, eta irakurritakoa ulertzeko eta idatzizko adierazpenerako arazo batzuk konpontzea, gogoeta metalinguistikotik abiatuta eta oinarrizko terminologia egokia erabiliz.

9.3 Hizkuntza-bihurketa errazak laguntzarekin egitea, hizkuntzen arteko konparazioetan hasiz, hizkuntza koofizialetatik eta ikasleen beste hizkuntza batzuetatik abiatuta.

10. KONPETENTZIA

10.1 Hizkuntza-erabilera diskriminatzaileak eta hitzaren bidez gertatzen diren botere-abusuak baztertzea, komunikazioa zuzentzen duten hitzezko eta ez-hitzezko zenbait alderdiri buruzko taldeko gogoeta lagundutik abiatuta, eta genero-ikuspegia kontuan hartuta.

10.2 Talde-lanean modu aktiboan parte hartzeko oinarrizko estrategiak mobilizatzea, beharrezko laguntzarekin eta planifikazioarekin eta esleitzen zaizkion banako erantzukizunak bere gain hartuz, eta gatazkak elkarrizketa bidez kudeatzea, argudiatuz eta sormenezko irtenbideak proposatuz.

3. ERANSKINA: OINARRIZKO JAKINTZAK

A. Hizkuntzak eta beren hizkuntzak. Eleaniztasuna.

A.1 Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza koofizialak: elebitasuna eta hizkuntza-normalizazioa.

A.2 Gaztelania eta hizkuntza-aldaerak.

A.3 Hizkuntza-dibertsitatea eta -transferigarritasuna, ikasteko eta norbera aberasteko tresna gisa.

A.4 Elebiduna eta eleanitza izatearen aberastasun pertsonala baloratzeko estrategiak.

A.5 Hizkuntza-aurreiritziak eta -estereotipoak identifikatzeko estrategiak.

A.6 Hizkuntzaren erabilera ez-diskriminatzailea eta desberdinekiko errespetuzkoa, baita ingurune digitaletan ere.

A.7 Hizkuntza batean eskuratutako hizkuntza-ezagutzak transferitzeko estrategia errazak, beste hizkuntza batean ahozko eta idatzizko komunikazioa hobetze aldera.

B. Komunikazioa

1.Hizkuntzaren erabilerak

B.1.1 Hizkuntzaren erabilera inklusiboa, ideiak, emozioak eta sentimenduak adierazteko.

B.1.2 Komunikazio-egintzako osagaien arteko elkarrekintzak (egoera, parte-hartzaileak, komunikazio-asmoa, kanala, erregistroa).

B.1.3 Edukiko (gaiak, formula finkoak, lexikoa, informazio-inferentziak) eta formako (egitura, formatua, izenburua, irudiak) oinarrizko elementuak.

B.1.4 Autokonfiantza eta ikaskuntzari buruzko gogoeta. Errorea prozesuaren parte gisa.

B.1.5 Autoebaluazioko eta koebaluazioko oinarrizko tresnak, analogikoak eta digitalak, banakakoak eta kooperatiboak (ikasketa-egunkaria, paper-zorroa, errubrikak, ebaluazio-xedeak...).

B.1.6 Estrategia kooperatibo errazak, eta talde-lanean esleitutako banako erantzukizunak bere gain hartu.

2. Ulermena, komunikazioa eta ahozko elkarrekintza

B.2.1 Komunikazio-egintzaren araberako ahoskera eta intonazio egokiak.

B.2.2 Ahozko elkarrekintza egokia —ikasgelako egoeretan eta araututako testuinguru formaletan—, hizkuntza kortesiari eta hitzezko eta ez-hitzezko komunikazioaren autoerregulazioari buruzko arauak errespetatuz eta genero-ikuspegia kontuan hartuz.

B.2.3 Gatazkak elkarrizketa bidez kudeatzeko prozesuan, entzute aktiboko estrategiak, asertibitatea eta sormenezko irtenbide-proposamena.

B.2.4 Zentzu orokorra, informazio garrantzitsua, informazio esplizituaren integrazioa eta inferentziak identifikatzeko eta interpretatzeko estrategiak, ahozko testu eta testu multimodal sozialen hitzez hitzeko esanahia gainditu dadin.

B.2.5 Ezagutzaren eraikuntza, eta komunikazio eta balorazio kritikoa, betiere ahozko testuak eta testu multimodalak modu nolabait autonomoan planifikatzearen eta produzitzearen bidez.

B.2.6 Hitzezkoa ez den komunikazioaren oinarrizko elementuak interpretatzeko eta erabiltzeko estrategiak.

3. Irakurmena

B.3.1 Banako eta partekatutako irakurketa espresiboa, intonazio eta erritmo arinarekin.

B.3.2 Gero eta zailtasun handiagokoak diren elementu grafikoak, testualak eta paratestualak, ulermena laguntzen dutenak irakurketa-esperientziaren aurretik, bitartean eta ondoren.

B.3.3 Komunikazio-asmoa eta oinarrizko testu-tipologiako giltzarriak: narrazioa, deskribapena, elkarrizketa, azalpena eta argudioak.

B.3.4 Testu etenak (grafikoak, diagramak, mapak, denbora-lerroak, infografiak, ordutegiak...).

B.3.5 Testuaren zentzu orokorra identifikatzeko eta baloratzeko estrategiak, informazio esplizitua integratzeko estrategiak eta inferentziak egiteko estrategiak, betiere testu idatziak ulertzeko eta sortzeko prozesuen barruan askotariko dokumentu-iturrietan dauden testuen hitzez hitzeko esanahia gainditzeko.

B.3.6 Paperean nahiz euskarri digitalean dauden askotariko hizkuntza-baliabideak gero eta autonomia handiagoz erabiltzeko estrategiak, testuak hobeto ulertzeko.

B.3.7 Hitzezko hizkuntzaren eta hizkuntza ikonikoaren erabilera diskriminatzaileak hautemateko estrategiak.

4. Idatzizko produkzioa

B.4.1 Aurkezpen zaindua. Aurrerapena ortografia-arauen aplikazioan.

B.4.2 Idatzizko hizkuntzaren erabilera ez-sexistarako estrategiak eta jarraibideak.

B.4.3 Nolabaiteko zailtasuna duten testu idatziak eta multimodalak planifikatzeko, idazteko, berrikusteko eta editatzeko oinarrizko estrategiak eta ereduak, banakakoak nahiz taldekakoak eta zenbait komunikazio-helburuekin.

B.4.4 Paperean nahiz euskarri digitalean dauden askotariko iturri dokumentalak gero eta autonomia handiagoz erabiltzeko estrategiak, idatzizko adierazpena hobetze aldera.

B.4.5 Testuaren antolaketa eta ulermena errazten duten elementu grafiko eta paratestual errazak.

B.4.6 Testu tipologiaren eta diskurtso-generoaren eredua komunikazio-asmoaren arabera hautatzeko jarraibideak.

B.4.7 Ortografia-zuzentzaileak eta testu-prozesadoreen funtzionalitateak erabiltzen hasteko jarraibideak.

5. Informazio- alfabetatzea

B.5.1 Askotariko iturri dokumentaletan eta zenbait euskarri eta formatutan informazioa bilatzeko estrategiak, betiere fidagarritasun- eta bidezkotasun-irizpideak kontuan hartuta.

B.5.2 Egitateak eta iritziak. Informazio-manipulazioa hautemateko estrategiak.

B.5.3 Informazioa alderatzeko, sailkatzeko eta baloratzeko estrategiak.

B.5.4 Ezagutzen sintesia egin eta berriro lantzeko estrategiak, ereduen laguntzarekin.

B.5.5 Ezagutzaren sormenezko komunikazioa, jabetza intelektuala errespetatuz.

B.5.6 Ikasgelako edo ikastetxeko liburutegia eta baliabide digitalak erabiltzeko jarraibideak.

B.5.7 Eskolako jardueretan eta/edo proiektuetan parte hartu, tresna edo plataforma birtualak erabiliz.

C. Literatura- hezkuntza

C.1 Literatura-obra osatzen duten elementuak (gaia, protagonista, pertsonaia sekundarioak, trama, agertokia, hizkuntza), obraren zentzua gero eta autonomia handiagoz eraikitzean.

C.2 Literatura-generoaren oinarrizko elementuen eta obraren zentzua eraikitzearen arteko erlazioa.

C.3 Literatura-testuak gero eta autonomia handiagoz interpretatzeko oinarrizko teknikak.

C.4 Literatura-testuak modu librean eta emandako ereduetatik abiatuta sortzeko jarraibideak, genero-ikuspegia kontuan izanik.

C.5 Irakurle-nortasunaren eraikuntzan aurrerapausoak. Gustuak eta interesak adierazteko eta obren funtsezko balorazio kritikoa egiteko estrategiak.

C.6 Literaturaren eta beste arte- eta kultura-adierazpen batzuen arteko loturak.

C.7 Gelako edo ikastetxeko liburutegia.

D. Hizkuntzari eta haren erabilerari buruzko hausnarketa, ahozko edo idatzizko testuak edo testu multimodalak sortzeko eta ulertzeko proposamenen esparruan

D.1 Hizkuntza-sistemari buruzko ondorioen eraikuntza gidaturako estrategiak.

D.2 Azentuazioari buruzko orokortzeak behatu eta formulatzeko estrategiak.

D.3 Hiztegia zabaltzeko funtsezko elementuak. Hitzak sortzeko oinarrizko mekanismo lexikoak.

D.4 Hizkuntza batean eskuratutako ezagutza metalinguistikoen transferentziak, gainerakoetan hizkuntza-gogoeta bultzatzeko.

D.5 Komunikazio-asmoarekin lotutako perpaus modalitateak.

D.6 Funtsezko koherentzia- eta kohesio-mekanismoak, arreta berezia jarriz ordezkapen pronominalei —barne-erreferentziako mekanismo gramatikal gisa— eta aditz-denboren bidez ezarritako denbora-korrelazioari.

D.7 Zenbait euskarritako hiztegiak gero eta autonomia handiagoz erabiltzeko funtsezko estrategiak.

D.8 Gogoeta metalinguistikotik abiatuta, norberaren eta besteen testuak berrikusi eta hobetzeko estrategiak.

D.9 Komunikazio eraginkorrean hizkuntza erabiltzeko arauak baloratzeko estrategiak.